

Situační zpráva o inkluzivním vzdělávání

Obsah

Úvod	3
1. Strategické dokumenty	4
2. IMPLEMENTACE ZÁKONA Č. 82/2015 Sb.....	5
2. 1 Novela školského zákona.....	5
2.2 Opatření navazující na novelu školského zákona.....	5
Vyhláška o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných	6
Zrušení přílohy RVP ZV-LMP a revize Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání..	7
Pracovní semináře a metodické vedení školských poradenských zařízení (ŠPZ) a jejich zřizovatelů..	9
Další vzdělávání poradenských a pedagogických pracovníků	9
Kontrolní mechanismy v oblasti diagnostiky a poradenských zařízení	10
Změna evidenčního a statistického systému.....	11
Zavádění nových diagnostických a intervenčních nástrojů	11
Zavádění standardů kvality poradenských služeb.....	12
Metodické doporučení ke zřízení funkce asistenta pedagoga	12
Informační semináře k § 16 školského zákona a k prováděcímu předpisu.....	13
2.3 Novela školského zákona - zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání v mateřské škole	13
3. DOTAČNÍ A ROZVOJOVÉ PROGRAMY MŠMT.....	14
Dotační program na podporu integrace romské komunity.....	14
Dotační program na podporu sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů VOŠ a konzervatoří.....	15
Rozvojový program na podporu financování asistentů pedagoga pro děti, žáků a studentů se zdravotním postižením a dětí, žáků a studentů se sociálním znevýhodněním.....	16
Rozvojový program na podporu školních psychologů a školních speciálních pedagogů ve školách a metodiků – specialistů ve školských poradenských zařízeních	18
Podpora vybavování škol kompenzačními pomůckami pro žáky se zdravotním postižením	18
Rozvojový program na vybavení školských poradenských zařízení diagnostickými nástroji	19
Rozvojový program na speciální učebnice, speciální učební texty a materiály pro žáky se zrakovým, sluchovým, mentálním postižením a specifickými poruchami učení	20
Rozvojový program Podpora logopedické prevence v předškolním vzdělávání v roce 2016	20
4. AKČNÍ PLÁN INKLUZIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ NA OBDOBÍ 2016 -2018	21
5. OPERAČNÍ PROGRAM VÝZKUM, VÝVOJ A VZDĚLÁVÁNÍ	22
5.1 Výběr z indikativního plánu výzev (podpora inkluzivního vzdělávání)	22

Úvod

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) v návaznosti na z. č. 82/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a prioritní úkoly v roce 2015 usiluje o systematické a intenzivní zavádění inkluzivního vzdělávání a nastolení rovného přístupu ke vzdělávání všech dětí, žáků a studentů (dále jen „žáků“) v rámci České republiky. Cílem je podpořit soudružnost společnosti.

Cílem procesu je nastavení pozitivních podmínek pro vzdělávání všech žáků tak, aby při zabezpečení adekvátních podpůrných opatření, nezbytných pro zajištění vzdělávacích potřeb každého žáka, bylo možné vzdělávání uskutečňovat přednostně v hlavním vzdělávacím proudu.

Plánování a realizace inkluzivního vzdělávání je proces, který se týká celého systému vzdělávání a všech žáků. Inkluzivní vzdělávání je třeba vidět jako rozvíjející se koncept, kde mají témata rozmanitosti a demokracie stále větší význam.

Inkluzivní vzdělávání by mělo vnímáno na úrovni systému, zřizovatelů, škol, dětí, žáků a studentů, rodičů a veřejnosti jako vysoce kvalitní vzdělávání, které umožňuje nejen rovný přístup ke kvalitnímu vzdělávání, ale i spravedlivou a přiměřenou podporu zohledňující různé vzdělávací potřeby žáků, tak aby plně využili svého studijního potenciálu bez vytváření bariér a snižování nároků.

Situační zpráva obsahuje:

- V návaznosti na prioritní úkoly MŠMT, které v oblasti inkluzivního vzdělávání vyvstaly v návaznosti na jednání ministra školství, mládeže a tělovýchovy s komisařkou pro spravedlnost a spotřebitele dne 7. května 2015, obsahuje tato zpráva informaci o opatřeních na podporu inkluzivního vzdělávání realizovaných v letech 2011 - 2015, a rovněž i informaci o nově zaváděných diagnostických nástrojích.
- Dále zpráva obsahuje harmonogram konkrétních realizovaných a plánovaných opatření v návaznosti na z. č. 82/2015 Sb., resp. novou úpravu §16 ve znění účinném od 1. září 2016.
- Ve zprávě je také uveden aktuálně schválený Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016 -2018, který obsahuje opatření řadu opatření, která se budou realizovat v letech 2016 -18.
- Zpráva pokračuje informací o seznamu vyhlášených dotačních a rozvojových programů MŠMT s uvedeným termínem vyhlášení na rok 2016 a rovněž uvádí informace k Operačnímu programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) a výzvam, které se tematicky týkají oblasti inkluzivního vzdělávání.

1. Strategické dokumenty

Změny v oblasti inkluzivního vzdělávání vycházejí z těchto klíčových dokumentů MŠMT:

- Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2015-2020
- Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016-18
- Akční plán opatření k výkonu rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci D. H. a ostatní proti České republice
- Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání na období 2014-2020

Strategické dokumenty mimorezortní, které MŠMT zavazují:

- Akční plán Dekády romské inkluze 2005-2015
- Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na léta 2015-2020
- Národní program reforem 2015
- Národní strategie ochrany práv dětí (priority na léta 2012-2018)
- Strategie boje proti sociálnímu vyloučení 2011-2015
- Strategie romské integrace do roku 2020
- Strategie sociálního začleňování 2014-2020

2. IMPLEMENTACE ZÁKONA Č. 82/2015 Sb.

2.1 Novela školského zákona

V září 2014 předložila vláda Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR MŠMT návrh rozsáhlé novelizace školského zákona, jejímž cílem je komplexní změna ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a posílení inkluzivního prostředí na základních školách. Novela byla v březnu 2015 schválena v obou komorách Parlamentu České republiky a v dubnu podepsána prezidentem republiky. Ve Sbírce zákonů byla vyhlášena pod číslem 82/2015. Většina klíčových změn bude **účinná od 1. září 2016**.

Novela školského zákona **posiluje prvky inkluzivního vzdělávání ve školském systému zejména tím, že**

- upouští od kategorizace žáků (žáci se sociálním znevýhodněním, žáci se zdravotním znevýhodněním, žáci se zdravotním postižením);
- zavádí pojem podpůrných opatření nezbytných pro zajištění maximálně dosažitelného plnohodnotného vzdělávání v hlavním vzdělávacím proudu pro všechny žáky. Podpůrná opatření budou volena tak, aby odpovídala žákovu zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám;
- zavádí nové vymezení pojmu „žák se speciálními vzdělávacími potřebami“, kterým se rozumí žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností a k realizaci práva na vzdělání na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje podpůrná opatření. Základem se tak stane klasifikace podpůrných opatření, od které bude následně odvozována klasifikace speciálních vzdělávacích potřeb;
- zavádí možnost vzdělávání v přípravných třídách pro všechny žáky (v přípravných třídách je v současné době vzdělávání umožněno pouze sociálně znevýhodněným dětem). Jedním z očekávaných účinků tohoto opatření je i vyloučení rizika segregace romských žáků v rámci předškolního vzdělávání. Přípravné třídy budou i nadále zahrnuty do režimu podpůrných opatření;
- zavádí institut revizního pracoviště, který dává žadateli o poradenskou službu v případě nespokojenosti se službou možnost přezkoumání závěrů a doporučení stanovených školským poradenským zařízením. Výstupy činnosti školských poradenských zařízení – zpráva a doporučení – tak mohou být podrobeny revizi v případě rozporu;
- zavádí pravidlo, že doporučení poradenského zařízení, které popisuje specifické vzdělávací obtíže žáka a navrhuje konkrétní podpůrná opatření a úpravy v jeho vzdělávání, obdrží nejen žák či jeho zákonný zástupce, ale i škola, kterou žák navštěvuje. Bude tak posíleno praktické zajištění realizace navržených opatření a úprav školou.

2.2 Opatření navazující na novelu školského zákona

MŠMT v návaznosti na schválenou novelu školského zákona systematicky a intenzivně zavádí inkluzivní vzdělávání a nastoluje rovný přístup ke vzdělávání všech žáků v rámci České republiky. Cílem procesu je nastolení pozitivních podmínek pro vzdělávání všech žáků tak, aby při zabezpečení adekvátních podpůrných opatření nezbytných pro zajištění vzdělávacích potřeb každého žáka bylo možné vzdělávání uskutečňovat primárně v hlavním vzdělávacím proudu.

V následujících bodech jsou představena nejdůležitější realizovaná a plánovaná opatření navazující na schválenou novelu školského zákona. Všechna níže uvedená opatření jsou finančně pokryta ze státního rozpočtu, případně evropských strukturálních fondů.

Vyhláška o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

V souvislosti se schválenou novelou školského zákona a v návaznosti na její §19 připravuje MŠMT prováděcí předpis, který vymezí:

- a) kategorizace podpůrných opatření dle jejich účelu,
- b) u podpůrných opatření druhého až pátého stupně pravidla pro jejich použití školou a školským zařízením a normovanou finanční náročnost pro účely poskytování finančních prostředků ze státního rozpočtu podle tohoto zákona,
- c) postup školy nebo školského zařízení před přiznáním podpůrného opatření dítěti, žákovi nebo studentovi,
- d) organizaci poskytování podpůrných opatření,
- e) organizaci a pravidla vzdělávání ve třídách, odděleních a studijních skupinách a školách zřízených podle § 16 odst. 9,
- f) průběh a organizaci poradenských služeb školy a činnosti školských poradenských zařízení, základní zásady používání diagnostických nástrojů a pravidla spolupráce školských poradenských zařízení se školami, školskými zařízeními a dalšími osobami a orgány veřejné správy,
- g) náležitosti zprávy a doporučení vydávaných školským poradenským zařízením,
- h) podmínky pro využití asistenta pedagoga a pravidla jeho činnosti a podmínky působení osob poskytujících dítěti, žákovi nebo studentovi po dobu jeho pobytu ve škole nebo školském zařízení podporu podle zvláštních právních předpisů,
- i) náležitosti individuálního vzdělávacího plánu,
- j) náležitosti informovaného souhlasu s poskytnutím podpůrného opatření podle § 16 odst. 4 a 5 a žádosti podle § 16 odst. 9,
- k) pravidla a náležitosti zjišťování vzdělávacích potřeb nadaných dětí, žáků a studentů, úpravu organizace, přijímání, průběhu a ukončování jejich vzdělávání a podmínky pro přeřazování do vyššího ročníku. Od dubna 2015 na MŠMT jednaly dílčí odborné pracovní skupiny k jednotlivým tématům vyhlášky, pracovní návrh vyhlášky byl poté předložen k připomínkám všem členům pracovní skupiny.

Velká pracovní skupina se skládá z řad odborníků:

- Asociace ředitelů základních škol,
- Asociace pracovníků pedagogicko-psychologických poraden,
- Asociace pracovníků speciálně pedagogických center,
- Asociace speciálních pedagogů,
- zástupců projektu „Systémová podpora inkluzivního vzdělávání“,
- Vládního výboru pro zdravotně postižené občany,
- zástupců Národní rady osob se zdravotním postižením,
- Agentury pro sociální začleňování,
- České odborné společnosti pro inkluzivní vzdělávání,
- pedagogických pracovníků z praxe,
- poradenských pracovníků z praxe,
- zástupců krajských úřadů,
- České školní inspekce (ČŠI),
- Národního ústavu pro vzdělávání, školského poradenského zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV),
- Národní institut pro další vzdělávání (NIDV),
- Českomoravského odborového svazu pedagogických pracovníků,
- zástupců jednotlivých odborů MŠMT.

Harmonogram prací na vyhlášce:

Projednání návrhu poradou vedení MŠMT	srpen 2015
Předložení návrhu Evropské komisi	31. srpna 2015
Meziresortní připomínkové řízení Vypořádání připomínek	září/říjen 2015
Předložení pracovním komisím Legislativní rady vlády (LRV)	říjen 2015
Projednání návrhu v pracovních komisích LRV	říjen 2015
Předložení prováděcího předpisu vládě	prosinec 2015
Vstup prováděcího předpisu v účinnost	1. září 2016

Zrušení přílohy RVP ZV-LMP a revize Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

MŠMT zruší přílohu rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (RVP ZV - LMP). Podpora dětí s lehkým mentálním postižením bude zapracována do revidovaného RVP.

V současné době je vhodným řešením možnost úpravy vzdělávacích výstupů a obsahů

<p>vzdělávání (podle upraveného RVP ZV a v souladu s Katalogem podpůrných opatření) ve shodě se skutečnými individuálními potřebami žáků. Více možností v individualizaci výuky a podporu žákovi přinesou podpůrná opatření podle §16 novely školského zákona. Ve výuce se budou uplatňovat podpůrná opatření navržená školou (v prvním stupni podpory), nebo školským poradenským zařízením (od druhého do třetího stupně podpory). Podpora rozvoje vzdělávacího potenciálu žáka bude vedena a hodnocena na základě plánu pedagogické podpory (zpráva o poskytnuté pedagogické podpoře) nebo individuálního vzdělávacího plánu (IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka a je součástí dokumentace žáka).</p>	
Plán prací	Termín realizace
Úpravy všech částí RVP ZV, které souvisejí se zrušením RVP ZV-LMP a úpravami RVP ZV, především kapitoly 5, 7 a 8.	říjen 2015
Kontrola úprav všech kapitol RVP ZV.	říjen 2015
Předložení upraveného RVP ZV do porady vedení MŠMT.	do konce roku 2015
Příprava metodické podpory k tvorbě ŠVP včetně informací na metodickém portálu RVP, návrh upraveného individuálního vzdělávacího plánu (IVP), interaktivní komentovaný RVP ZV (upravený).	do konce roku 2015
Komunikace strategie realokace zdrojů se zřizovateli a řediteli základních škol praktických (obce, kraje, církve, soukromí zřizovatelé) a sousedních základních škol o připravovaných změnách, řešení naplněnosti základních škol, využití materiálních, personálních a odborných kapacit základních škol praktických (setkání se zástupci KÚ, kulaté stoly, Metodický portál rvp.cz).	podzim 2015
Zajištění informačních seminářů pod vedením NÚV k úpravám RVP ZV a k potřebě úprav ŠVP pro školy (je možné organizačně provázat se vzděláváním pro školy v souvislosti s podpůrnými opatřeními k §16 školského zákona).	2015 - 2016
Zahájení vzdělávání všech žáků (včetně žáků s diagnózou lehkého mentálního postižení) podle upraveného RVP ZV	1. 9. 2016

Pracovní semináře a metodické vedení školských poradenských zařízení (ŠPZ) a jejich zřizovatelů

V rámci implementace § 16 školského zákona jsou NÚV, přímo řízenou organizací MŠMT, realizována pravidelná setkání s řediteli ŠPZ, jejichž obsahem je především:

- metodické vedení ředitelů a vedoucích pracovníků školských poradenských zařízení formou pracovních seminářů k plánovaným změnám, a
- poskytování informací k připravovaným změnám v poradenských službách a katalogu podpůrných opatření, vzdělávání k § 16 školského zákona, informace k výkaznictví, vyhláše, podněty k revizním pracovištím

Ředitelé pedagogicko psychologických poraden (PPP) a vedoucí speciálně pedagogických center (SPC) poskytují podklady k připravovaným změnám.

Dále probíhají také setkání NÚV se zřizovateli ŠPZ, a to formou pracovních seminářů ve spolupráci s MŠMT,, jejichž účelem je informování o legislativních krocích.

Plánované opatření	Termín realizace
Pracovní semináře s řediteli krajských PPP	1) březen 2015; 2) duben 2015; 3) květen 2015; 4) říjen 2015;
Pracovní semináře s vedoucími SPC	1) březen 2015; 2) duben 2015; 3) květen 2015; 4) říjen 2015;
Pracovní semináře se zřizovateli ŠPZ	1) březen 2015; 2) červen 2015; 4) říjen 2015;

Další vzdělávání poradenských a pedagogických pracovníků

Další vzdělávání poradenských pracovníků

V návaznosti na novelu § 16 školského zákona MŠMT realizuje další vzdělávání poradenských pracovníků, jež by mělo být přípravou na nové pojetí stanovení podpory žáka. Aktuálně jsou vzdělávání lektori pro jednotlivé kraje, kteří následně budou garantovat vzdělávání jednotlivých poradenských pracovníků jejich regionu.

Další vzdělávání poradenských pracovníků bude zajišťovat NÚV ve spolupráci s NIDV a dalšími partnery, pro účely maturitní zkoušky CZVV v DVPP pracovníků PPP a SPC.

Plánované opatření	Termín realizace
Vzdělávání pro ŠPZ a školy v souvislosti s podpůrnými opatřeními k §16 školského zákona pro práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami, příprava na nové pojetí stanovování podpory, stupně podpory	NÚV zahájil přípravu vzdělávání k podpůrným opatřením v březnu 2015 ve školských poradenských zařízeních
Zahájení vzdělávání	květen 2015 – setkání lektorů; témata: hodnocení žáků, podpůrná opatření
Vzdělávání lektorů ŠPZ	2 školení v červnu 2015, následně srpen a září 2015
Vzdělávání vedoucích pracovníků ŠPZ	říjen 2015
Vzdělávání ředitelů ŠPZ	duben, květen 2015; dále září, prosinec 2015
Vzdělávání pracovníků ŠPZ-workshopy	leden - červen 2016
<p>Další vzdělávání pedagogických pracovníků</p> <p>V návaznosti na novelu § 16 školského zákona MŠMT realizuje také další vzdělávání pedagogických pracovníků, jež by mělo být přípravou na nové pojetí stanovení podpory žáka. Aktuálně jsou vzdělávání lektori pro jednotlivé kraje, kteří následně budou garantovat vzdělávání jednotlivých pedagogických pracovníků jejich regionu.</p> <p>Další vzdělávání pedagogických pracovníků bude zajišťovat přímo řízená organizace MŠMT – Národní institut dalšího vzdělávání (NIDV).</p>	
Plánované opatření	Termín realizace
Zahájení vzdělávání ředitelů škol a pedagogických pracovníků škol	květen 2015 – setkání lektorů, témata: hodnocení žáků, podpůrná opatření
Vzdělávání lektorů	2 školení v červnu 2015, následně srpen a září 2015
Vzdělávání ředitelů	leden - červen 2016
Vzdělávání pedagogických pracovníků	leden-červen 2016

Kontrolní mechanismy v oblasti diagnostiky a poradenských zařízení

Novelou školského zákona je nově zaveden revizní orgán, který může přezkoumat zprávu či doporučení vydané školským poradenským zařízením. Žák nebo jeho zákonný zástupce budou moci do 30 dnů ode dne, kdy obdrží zprávu nebo doporučení školského poradenského zařízení, požádat právnickou osobu zřízenou a pověřenou MŠMT o jejich revizi. O revizi doporučení bude moci požádat také škola, školské zařízení nebo orgán veřejné moci, který svým rozhodnutím uložil žákovi nebo jeho zákonnému zástupci povinnost využít odbornou

poradenskou pomoc ve školském poradenském zařízení, do 30 dnů ode dne, kdy doporučení obdrželi, a ČŠI.

V současné době NÚV připravuje návrh variant personálního obsazení revizního pracoviště, který bude předložen MŠMT. Aktuálně jsou vytvořeny tři varianty (pracovníci budou

zaměstnanci NÚV a budou plně organizovat a zajišťovat revize závěrů vyšetření; organizace průběhu bude zajišťována pracovníky NÚV ve spolupráci s regionálními revizory; organizace průběhu revizí bude zajišťována formou částečného úvazku pracovníků poraden v NÚV) a návrh na jejich financování. Zároveň jsou též definovány požadavky na kvalifikaci pro revizní pracovníky (7 let praxe ve školském poradenském systému; 300 hodin programů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a případně absolvovaných výcviků podle požadavků na profil odborníka; schopnost konceptualizace a komunikace; přehled o situaci v regionu; schopnost komunikovat o systému PPP a SPC).

Návrhy se v současné době diskutují s praxí a s MŠMT.

Plánované opatření	Termín realizace
Zahájení činnosti revizního pracoviště	září 2016

Změna evidenčního a statistického systému

V návaznosti na schválenou novelu § 16 školského zákona a připravovaný prováděcí předpis (viz výše opatření 2.1) je nutné novelizovat také vyhlášku č. 364/2005 Sb., o vedení dokumentace škol a školských zařízení a školní matriky a o předávání údajů z dokumentace škol a školských zařízení a ze školní matriky.

Vyhláška nově upraví evidovaná podpůrná opatření ve školních matrikách a doplní předávání údajů ze školních matrik na MŠMT, mj. i pro účely financování.

Plánované opatření	Termín realizace
Novela vyhlášky č. 364/2005 Sb.	prosinec 2015

Zavádění nových diagnostických a intervenčních nástrojů

V souvislosti s provázáním psychologické a speciálně-pedagogické diagnostiky se stanovením speciálních vzdělávacích potřeb a konkrétních podpůrných opatření je nabízeno Národním ústavem pro vzdělávání formou workshopů ve stávajících diagnostických metodách, které jsou

pro tento účel vhodné. Dále probíhá vývoj nových metod v oblastech, kde jsou metody zastaralé nebo chybí.

Plánované opatření	Termín realizace
Vzdělávání ve stávajících metodách	od ledna 2015
Vývoj nových metod	2015/2016

Zavádění standardů kvality poradenských služeb

V současné době Národní ústav pro vzdělávání vytváří standardy kvality (personální, procedurální, diagnostický), které budou ověřeny a implementovány na úrovni krajů i státu. Jednotlivé standardy kvality ŠPZ se stanou východiskem pro sjednocení poskytovaných poradenských služeb. Dojde k úpravě systému odpovědnosti za naplňování jednotných požadavků na kvalitu služeb a jejich metodické vedení. Zavádění standardů do praxe bude doprovázeno organizovanou metodickou podporou spojenou s ověřováním implementace realizovaných procesů. Implementace standardů a ověření proběhne v roce 2016 – 2019

Plánované opatření	Termín realizace
Vytvoření standardů – personální, procedurální, diagnostický	prosinec 2015
Vytvoření intervenčního standardu	2016
Implementace standardů a ověření	2016 - 2019

Metodické doporučení ke zřízení funkce asistenta pedagoga

MŠMT ve spolupráci s NÚV připravilo metodické doporučení ke zřízení funkce asistenta pedagoga, jehož využití je jedním z podpůrných opatření dle novelizovaného § 16 školského zákona. Metodické opatření je určeno pro pracovníky školských poradenských zařízení a pro ředitele škol, případně i pro pedagogy škol, asistenty pedagoga a pracovníky krajských úřadů.

Metodické doporučení podává přehled vhodných postupů při zřizování funkce asistenta pedagoga počínaje postupy, jak zvážit jeho potřebnost v dané třídě, skupině či oddělení, přes postup ředitele školy při žádání finančních prostředků, uzavírání smluv a stanovení náplně práce, až po zapojení asistenta pedagoga do chodu školy. Obsahuje rovněž doporučení pro spolupráci asistenta pedagoga a učitele či učitelů a pro metodické vedení a podporu asistenta

pedagoga.	
Již uskutečněné opatření	Termín realizace
Zpracování Metodického doporučení ke zřízení funkce asistenta pedagoga shrnující nejdůležitější aspekty z hlediska potřeb pedagogické praxe	duben 2015 vytvořeno metodické doporučení a předloženo ke schválení vedení MŠMT
Zveřejnění metodických doporučení	květen 2015 (zveřejněno - http://www.nuv.cz/informace/ap)

Informační semináře k § 16 školského zákona a k prováděcímu předpisu

MŠMT bude ve všech krajích České republiky pořádat informační semináře s cílem blíže vysvětlit zástupcům krajů, škol, školských poradenských zařízení a dalších institucí opatření vyplývající z § 16 školského zákona a z něj vycházejícího prováděcího předpisu. Přesný harmonogram plánovaných seminářů bude zveřejněn na webových stránkách MŠMT a NÚV, NIDV. V dubnu 2015 NÚV zahájil vzdělávání pracovníků školských poradenských zařízení.

Plánované opatření	Termín realizace
Semináře ve 14 krajích	od října do listopadu 2015

2.3 Novela školského zákona - zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání v mateřské škole

MŠMT v roce 2015 připravilo další novelu školského zákona směřující k zavedení povinného posledního ročníku mateřských škol pro všechny žáky. Zároveň bude zachováno již dnes platné pravidlo bezplatnosti posledního ročníku mateřských škol. Cílem je zabezpečit úspěšný nástup všech dětí do základního vzdělávání. S novelou školského zákona je počítáno k 1.9. 2017.

S tímto záměrem souvisí návrhy dalších dílčích opatření, která se týkají zvýšení celkových kapacit pro předškolní vzdělávání, monitoringu a intervence u dětí, které nejsou v mateřských školách, zlepšení spolupráce s rodiči, vymahatelnosti plnění rodičovských povinností a zlepšení finanční podpory na straně škol i potřeb dětí.

MŠMT mimo jiné za účelem posílení kapacit MŠ vyhlásilo v roce 2014 Fond rozvoje kapacit mateřských a základních škol. V rámci investičního programu Rozvoj výukových kapacit mateřských a základních škol zřizovaných územně samosprávnými celky (v roce 2014 bylo schváleno 10 akcí v celkové výši 74,9 mil. Kč a v roce 2015 dalších 40 akcí ve výši 324,1 mil. Kč). Do roku 2021 se předpokládá účast státního rozpočtu kapitoly MŠMT ve výši 1 500 mil. Kč.

V roce 2015 MŠMT připravuje společně s MMR výzvu z Integrovaného regionálního operačního programu, specifického cíle 2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení. V rámci výzvy jsou podporovány aktivity zaměřené na zajištění dostupnosti zařízení předškolního vzdělávání ve vazbě na území, kde je nedostatek těchto kapacit (tzn. jedná se buď o vybudování nových zařízení pro předškolní vzdělávání, nebo rekonstrukci stávajících zařízení, u kterých však musí dojít k navýšení kapacity počtu dětí). Plánované datum vyhlášení výzvy je 30. 11. 2015 s ukončením příjmu žádostí 31. 3. 2016. Celková plánovaná alokace je 2,9 mld. Kč. Výzva je připravena ve dvou variantách, a to na obce s rozšířenou působností se sociálně vyloučenou lokalitou / vyloučenými lokalitami (60% celkové alokace) a pro žadatele v území obcí s rozšířenou působností mimo sociálně vyloučené lokality (40% alokace). Ministerstvo pro místní rozvoj předpokládá, že v rámci výzvy budou předloženy žádosti, které nebyly podpořeny v dotačním programu MŠMT Rozvoj výukových kapacit mateřských a základních škol zřizovaných územně samosprávnými celky.

V rámci výzvy nebudou podporovány žádné aktivity, které vedou k diskriminaci a segregaci marginalizovaných skupin, jako jsou romské děti, tj. nebude podporován vznik segregovaných mateřských škol, vznik mateřských škol samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením ani vznik přípravných tříd.

Žádosti o podporu budou hodnoceny na základě hodnotících kritérií (soulad s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2014-2020, případně Akční plán inkluzivního vzdělávání 2016-2018, Demografickou studií s doloženým nedostatkem kapacity MŠ, zpracované eCBA atd).

3. DOTAČNÍ A ROZVOJOVÉ PROGRAMY MŠMT

MŠMT systematicky a průběžně podporuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami také prostřednictvím dotačních a rozvojových programů. K naplňování cílů a plnění opatření nezbytných pro realizaci klíčových aktivit v oblasti speciálního vzdělávání, prevence rizikového chování, inkluzivního vzdělávání, integrace, pedagogicko-psychologického poradenství využívá nástrojů podpory subjektů, které se na realizaci na místní úrovni podílejí – dotačních a rozvojových programů.

Dotační program na podporu integrace romské komunity

Program je vyhlašován na základě nařízení vlády č. 98/2002 Sb. a dle úkolů pro MŠMT uvedených ve strategických dokumentech v oblasti vzdělávání romské menšiny (Usnesení vlády č. 750 ze dne 12. 10. 2011, kterým vláda ČR uložila MŠMT nadále podporovat inkluzi Romů a naplňovat Akční plán Dekády romské inkluze 2005 – 2015; Zákon č. 82/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, usnesení vlády ze dne 9. července 2014 č. 538, o Strategii vzdělávací politiky České republiky do roku 2020, usnesení vlády ze dne 23. února 2015 č. 127, o Strategii romské integrace do roku 2020, usnesení vlády ze dne 8. ledna 2014 č. 24, o Strategii sociálního začleňování 2014-2020, usnesení vlády ze dne 12. května 2014 č. 342, o Koncepci podpory mládeže 2014-2020.

Podporované aktivity - témata:

A) Předškolní příprava a včasná péče

Cílem tematického okruhu je podpora romských dětí pro jejich úspěšný vstup do základního vzdělávání.

B) Aktivity na podporu rodiny a školy v oblasti předškolního a základního vzdělávání, včetně aktivit v jazykové komunikaci romské menšiny

Cílem vyhlášení tematického okruhu rozvíjení aktivního zapojení rodin dětí v rámci předškolního vzdělávání nebo v rámci povinné školní docházky realizace aktivit či programů na rozvoj jazykové komunikace romské menšiny

C) Podpora školní úspěšnosti žákyň a žáků na základní a střední škole

Cílem je podpora aktivit, které pomáhají žákům při překonávání obtíží v průběhu povinné školní docházky a vzdělávání na střední škole

D) Volnočasové a zájmové aktivity pro romské děti a mládež v návaznosti na jejich sociální vyloučení a kulturní odlišnost

Podpora vytváření nabídky pravidelných volnočasových aktivit pro danou cílovou skupinu a integrace dětí a mládeže ze sociálně vyloučených romských komunit v této oblasti.

Prioritou programu je podpora předškolní a včasné péče.

V rámci programu si mohou žádat o dotaci spolky, o.p.s., školská zařízení a charity.

Vyhlášení programu na rok 2016 bude realizováno v září 2015.

Přehled poskytnutých finančních prostředků v roce 2014, 2015

Rok	Počet podpořených projektů	Poskytnutá dotace v Kč
2014	56	13 997 700,-
2015	54	13 659 980,-

Dotační program na podporu sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů VOŠ a konzervatoří

Dotace se poskytuje na základě nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění pozdějších předpisů.

Cílem uvedeného programu je podpořit studium těch romských žáků a studentů, jejichž rodinám způsobují náklady spojené se středoškolským studiem značné finanční potíže.

V programu jsou poskytovány dotace právnickým osobám vykonávajícím činnost střední školy, konzervatoře nebo vyšší odborné školy zapsané ve školském rejstříku podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, na zajištění finanční a materiální podpory vzdělávání romských žáků a studentů ve středních školách, vyšších odborných školách a konzervatořích, pokud jsou občany České republiky.

Prostředky jsou určeny na částečnou nebo úplnou úhradu nákladů žáků/studentů v těchto položkách:

- Školné – Stravné – Ubytování – Cestovné - Školní potřeby

Výše dotace může činit na jedno období:

1. maximálně 4 000,- na jednoho žáka v 1. ročníku SŠ, konzervatoře
2. maximálně 5 000,- na jednoho žáka v 2. ročníku SŠ, konzervatoře
3. maximálně 6 000,- na jednoho žáka ve 3. ročníku SŠ, konzervatoře
4. maximálně 7 000,- na jednoho žáka ve 4. ročníku SŠ, konzervatoře
5. maximálně 8 000,- na jednoho studenta 1. až 3. ročníku VOŠ

Tyto částky platí pro jednotlivá kola programu. Finanční podpora je odstupňovaná dle ročníku žáka/studenta.

Přínos programu spočívá:

- v podpoře studia sociálně znevýhodněných romských žáků a studentů středních škol a studentů vyšších odborných škol a konzervatoří
- v předcházení předčasným odchodům ze vzdělávání sociálně znevýhodněných romských žáků a studentů středních škol a studentů vyšších odborných škol a konzervatoří
- v materiální podpoře sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol.

Program je vyhlášován dvakrát ročně (I. kolo - leden-červen, II. kolo září - prosinec).

Vyhlášení programu na rok 2016 bude realizováno v říjnu 2015.

Přehled poskytnuté podpory v roce 2014, 2015 (I. kolo; leden – červen)

Rok	Počet podpořených žádostí škol	Počet podpořených žáků/studentů	Poskytnutá dotace v Kč
2014	258	1 048	4 717 100,-
2015 (I. kolo)	146	517	2 400 500,-

Rozvojový program na podporu financování asistentů pedagoga pro děti, žáků a studentů se zdravotním postižením a dětí, žáků a studentů se sociálním znevýhodněním

Rozvojový program podporuje rovný přístup škol ke vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří se vzdělávají s podporou asistenta pedagoga.

Funkce asistenta pedagoga je podpůrným opatřením, které významnou měrou přispívá k podpoře inkluzivního vzdělávání. Vzdělávání osob s některými druhy zdravotního postižení nelze bez této podpory zajistit v souladu s právem na rovný přístup ve vzdělání.

Program je vyhlášen ve dvou modulech. Každý modul je veden pod samostatným účelovým znakem a finanční prostředky jsou vedeny odděleně. Program je vyhlášován ve dvou kolech. První výběrové kolo na období leden – prosinec 2015, druhé výběrové kolo na období září – prosinec 2015. Druhé kolo je určeno pro nově příchozí žáky do škol od 1. 9. v souvislosti se začátkem nového školního roku, případně o žáky, u kterých v průběhu roku došlo ke zhoršení zdravotního stavu.

Moduly:

A. Podpora financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením (pro církevní a soukromé školy)

B. Podpora financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním

Financování asistentů (dále jen „AP“) pedagoga v roce 2016

Financování AP bude rozděleno na 2 etapy:

1. etapa: od 1. 1. 2016 do 31. 8. 2016

V této etapě bude financování AP zajištěno stejným způsobem jako doposud s tím rozdílem, že u rozvojových programů bude:

- a) zajištěn soulad fiskálního a školního roku, čímž dojde k zajištění kontinuity financování úvazků AP: Podmínky rozvojového programu budou nově upraveny tak, že v případě dítěte, žáka nebo studenta (dále „žák“), který využíval AP do 31. 12. 2015 a dle vyjádření školy je potřebuje i nadále, bude financování AP z rozvojového programu přiznáno.
- b) průběžně uspokojována i potřeba nově přichozích dětí: Pokud potřebu AP škola identifikuje mimo standardní lhůty k předkládání žádosti o finanční podporu (nyní 2x ročně), bude nově možné z rozvojového programu podpořit v mimořádném případě odůvodněnou žádost i mimo tyto lhůty. Daný postup bude flexibilně reagovat na specifické potřeby dětí a uspokojovat je v co nejkratší lhůtě.

2. etapa: od 1. 9. 2016 do 31. 12. 2016

Ve vztahu ke školám zřizovaných krajem, obcí či Ministerstvem bude s účinností od 1. 9. 2016 upravena tzv. krajská normativní směrnice (dále „směrnice“), která popisuje rozpočtové transfery krajů.

Financování AP ve školách zřizovaných registrovanými církvemi, náboženskými společnostmi a ostatními právníky či fyzickými osobami bude nadále zajištěno prostřednictvím rozvojových programů.

Směrnice a rozvojový program na 2. etapu bude obsahovat společné principy přidělování finančních prostředků na AP odvozených od prováděcího předpisu k § 16 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Zmíněná opatření zajistí financování všech AP přidělených na základě doporučení školského poradenského zařízení v souladu s novou úpravou §16 školského zákona.

Vyhlášení programu na rok 2016 bude realizováno v listopadu 2015.

Přehled poskytnuté podpory v roce 2014, 2015

Rok	modul	Celkový počet podpořených úvazků	Poskytnutá dotace v Kč cca
2014	a	494	60 mil. (navýšení o 10 mil. proti roku 2013)
	b	531	105 mil.

2015	a	506,37	58 mil.
	b	586,46	102 mil.

Rozvojový program na podporu školních psychologů a školních speciálních pedagogů ve školách a metodiků – specialistů ve školských poradenských zařízeních

Cílem rozvojového programu je zajistit zlepšení kvality vzdělávání právnických osob vykonávajících činnost základních škol a středních škol zapsaných do rejstříku škol a školských zařízení (dále jen „ZŠ“ a „SŠ“), a to prostřednictvím:

a) zajištěním podpůrných a vyrovnávacích opatření poskytovaných žákům přímo ve školách prostřednictvím činnosti školních psychologů a školních speciálních pedagogů, v souladu s § 1 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, v platném znění a vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění.

Činnosti školních psychologů a speciálních pedagogů jsou podpořeny finančně – mzdovými prostředky poskytnutými krajům.

b) zajištěním metodické podpory v pozici metodika školského poradenského zařízení (dále jen „PPP“ nebo „SPC“) směrem ke školám, k PPP a SPC, k MŠMT a NÚV, čímž dojde k integraci systému poskytovaných poradenských služeb na úrovni horizontální i vertikální. Program byl poprvé vyhlášen v červnu 2014.

Vyhlášení programu na rok 2016 bude realizováno v listopadu 2015.

Přehled poskytnuté podpory v roce 2014, 2015

Rok	Celkový počet podpořených úvazků	Poskytnutá dotace v Kč cca
2014 (červen – prosinec)	107,7	48 mil.
2015 (leden – červenec)	107,7	48 mil.
2015 (srpen – prosinec)	76,95	35 mil.

Podpora vybavování škol kompenzačními pomůckami pro žáky se zdravotním postižením

Cílem tohoto programu je poskytnout právnickým osobám vykonávajícím činnost základní školy nebo základní školy speciální (dále jen „právnická osoba“) všech zřizovatelů vymezených § 160 odst. 1 a 2 školského zákona neinvestiční finanční prostředky účelově určené na nákup učebních pomůcek kompenzačního a rehabilitačního charakteru pro podporu přístupu ke vzdělávání žáků s tělesným, mentálním, zrakovým a sluchovým postižením, autismem, narušenou komunikační schopností a více vadami (dále jen „žáků“) v základních školách a v základních školách speciálních.

Vyhlášení programu na rok 2016 bude realizováno v říjnu 2015.

Přehled poskytnuté podpory v roce 2014

Rok	Celkový počet podpořených žádostí	Poskytnutá dotace v Kč cca
2014	30 (soukr.šk., církv.šk.) 14 krajů	10 mil.
2015	65 (soukr. šk., církv. šk. PŘO MŠMT) 14 krajů	10 mil.

Rozvojový program na vybavení školských poradenských zařízení diagnostickými nástroji

Rozvojový program podporuje rozšíření diagnostické základny školských poradenských zařízení tak, aby poradenští odborníci mohli při diagnostice využívat více diagnostických nástrojů a kombinovat různé diagnostické přístupy při rozhodování o vzdělávací cestě žáka a potřebných podpůrných opatřeních.

Z programu jsou podpořeny diagnostické nástroje standardizované v České republice, zaměřené na diagnostiku kognitivních schopností dětí a žáků využitelných při rozhodování o zařazení žáka do vhodného vzdělávacího programu.

Cílem tohoto programu je poskytnout právnickým osobám vykonávajícím činnost školského poradenského zařízení (dále jen „právnická osoba“) všech zřizovatelů vymezených § 160 odst. 1 a 2 školského zákona neinvestiční finanční prostředky účelově určené:

1. na nákup akreditovaných vzdělávacích programů
2. diagnostických nástrojů zaměřených na diagnostiku kognitivních schopností dětí a žáků využitelných při rozhodování o zařazení dítěte do vhodného vzdělávacího programu.

Pro rok 2016 bude navržena úprava programu tak, aby bylo možné z něj nakoupit poradenským zařízením také diagnostické a diagnosticky-intervenční metody, které podporují udržení dítěte v hlavním vzdělávacím proudu a správné nastavení podpůrných opatření při práci s dítětem.

Vyhlášení programu na rok 2016 bude realizováno v listopadu 2015.

Přehled poskytnuté podpory v roce 2014, 2015

Rok	Celkový počet podpořených žádostí	Poskytnutá dotace v Kč cca
2014	29	1 990 000,-
2015	27	2 000 000,-

Rozvojový program na speciální učebnice, speciální učební texty a materiály pro žáky se zrakovým, sluchovým, mentálním postižením a specifickými poruchami učení

Dotační program je zaměřen na zpracování, vydání a distribuci učebnic a ostatních textů a materiálů pro žáky, kteří se vzdělávají podle upravených vzdělávacích programů, tj. pro žáky se zrakovým, sluchovým a mentálním postižením a specifickými poruchami učení.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vyhlásilo v roce 2014 dotační program „Speciální učebnice, speciální učební texty a materiály pro žáky se zrakovým, sluchovým, mentálním postižením a specifickými poruchami učení v roce 2014-2015“.

V roce 2014 byly prioritou speciální učebnice pro výuku cizích jazyků podle RVP ZV, Přílohy LMP, učebnice pro učební obory „E“ a učebnice pro sluchově postižené žáky.

V roce 2014 byly podpořeny celkem **4 učebnice** ve výši **1 673 690,- Kč** - poskytnuto na zpracování rukopisu, pilotní ověření textu na nejméně 5 základních školách, které vzdělávají žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

II. část v roce 2015 - dotace výši 1 285 525,- Kč byla poskytnuta na tisk a distribuci učebnice do škol, které vzdělávají žáky se zrakovým, sluchovým a mentálním postižením a specifickými poruchami učení. Podmínkou je udělení schvalovací doložky MŠMT na základě doporučujících posudků finální verze rukopisu.

Vyhlášení programu na rok 2016 bude realizováno v prosinci 2015.

Rozvojový program Podpora logopedické prevence v předškolním vzdělávání v roce 2016

Cílem rozvojového programu je vybavit pedagogické pracovníky mateřských škol a přípravných ročníků při základní škole takovými znalostmi a dovednostmi, aby mohli pedagogové ve školách, kde působí, vykonávat kvalifikovanou podporu přirozeného rozvoje komunikačních schopností dětí v předškolním věku a prevenci vzniku logopedických vad v řeči dětí. V rámci Programu se předpokládá proškolení pedagogů působících v předškolním vzdělávání, rozšíření spolupráce s rodinou dětí při osvětě a možnostech rozvoje řečových a komunikačních dovedností a vybavení pracovišť moderními pomůckami a vybavením pro logopedickou prevenci.

Program je určen pro právnické osoby vykonávající činnost mateřské školy nebo základní školy se zřízenou přípravnou třídou poskytující předškolní vzdělávání.

Vyhlášení programu na rok 2016 bude realizováno v září 2015.

Přehled poskytnuté podpory v roce 2014, 2015

Rok	Celkový počet podpořených žádostí	Poskytnutá dotace v Kč cca
2014	222	9 994 414,-
2015	193	7 810 486,-

4. AKČNÍ PLÁN INKLUZIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ NA OBDOBÍ 2016 -2018

V souladu se strategickými dokumenty byl schválen dne 29. 7. 2015 implementační plán „Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016–2018“. Implementační krátkodobý plán pro inkluzivní vzdělávání na období let 2016-2018 při svém zpracování vychází z priorit stanovených ve Strategii vzdělávací politiky ČR do r. 2020 a podrobněji definovaných opatření v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v ČR na období 2019-2020.

„Prioritní témata pro období 2016-2018

- nastavení podmínek rovných příležitostí ve vzdělávání pro všechny
- diagnostické nástroje – činnost a role školských poradenských zařízení
- supervizní mechanismy v oblasti inkluzivního vzdělávání
- evidence a statistiky žáků vzdělávaných v inkluzivním prostředí
- inkluze v předškolním vzdělávání
- snižování předčasných odchodů ze vzdělávání¹

Akční plán inkluzivního vzdělávání na období let 2016-2018 přispívá k naplnění první strategické priority "Snižovat nerovnosti ve vzdělávání" Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020. Tento akční plán má za cíl současně sloužit jako naplnění ex-ante podmínek pro OP VVV. Akční plán je proto rozdělen do třech částí, A, B a C.

Struktura Akčního plánu inkluzivního vzdělávání

V první části je věnovaná závazným úkolům MŠMT vůči Evropské komisi.

Část B – Inkluzivní a kvalitní vzdělávací systém

V této části je 5 strategických cest:

1. Čím dříve, tím lépe
2. Inkluzivní vzdělávání je přínosem pro všechny
3. Vysoce kvalifikovaní odborníci
4. Podpůrné systémy a mechanismy financování
5. Spolehlivá data

Část C – Ze školy do práce

Opatření ke zlepšení relevance vzdělávání a trhu práce jsou soustředěna v Dlouhodobém záměru rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy ČR na období 2015–2020 a v aktualizacích

Akčního plánu podpory odborného vzdělávání. Tato část obsahuje soubor opatření a aktivit, která vedou lepšímu přístupu k zaměstnání a k celoživotnímu učení u cílové skupiny absolventů škol ohrožených na trhu práce.

¹ Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020, MŠMT 2014, usnesení vlády č. 583/2014

5. OPERAČNÍ PROGRAM VÝZKUM, VÝVOJ A VZDĚLÁVÁNÍ

Posilování rovného přístupu ke vzdělávání je součástí Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání v novém kohezním období 2014 - 2020.

Celková alokace na výzvy plánované pro rok 2015 na podporu projektů inkluzivního vzdělávání je celkem 1,78 mld. Kč.

Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) je víceletým tematickým programem v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, v jehož rámci je možné v programovacím období 2014 - 2020 čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů Evropské unie. Cílem OP VVV je přispět k posunu České republiky směrem k ekonomice založené na vzdělané, motivované a kreativní pracovní síle, na produkci kvalitních výsledků výzkumu a jejich využití pro zvýšení konkurenceschopnosti ČR.

Jednou z oblastí intervence OP VVV je i podpora rovnosti a kvality ve vzdělávání, která je vtělena do druhé prioritní osy (PO2 „Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj“, investiční priorita 2, specifický cíl 1 „Zkvalitnění vzdělávací infrastruktury na vysokých školách za účelem zajištění vysoké kvality výuky, zlepšení přístupu znevýhodněných skupin a zvýšení otevřenosti vysokých škol“) a zejména je průřezovým tématem třetí prioritní osy operačního programu (PO3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání“). Třetí prioritní osa OP VVV se zaměřuje na podporu excelentního vzdělávání na všech jeho stupních s cílem podpořit potenciál každého jednotlivého dítěte a žáka rozvíjet své kompetence během celého života, na rozvoj klíčových kompetencí a na zlepšení kvality a efektivity vzdělávání a odborné přípravy. Plošně (v rámci investiční priority 1, ve všech specifických cílech) se zaměřuje na podporu zvýšení kvality a podporu rovného a spravedlivého přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a na excelentní vzdělávání pro každého žáka (inkluzivní vzdělávání) na všech úrovních vzdělávací soustavy. V investiční prioritě 2, ve specifickém cíli 1 se podpora soustředí přímo na inkluzivní vzdělávání, a to prohlubováním kompetencí pracovníků ve vzdělávání, tak aby byli lépe schopni rozpoznat potřeby a potenciál každého dítěte nebo žáka a rozvíjet je. V investiční prioritě 3, ve specifickém cíli 1 bude podpora zacílena na řešení specifických situací v inkluzivním vzdělávání marginalizovaných skupin, jako jsou děti a žáci ze sociálně znevýhodněného prostředí, romské děti a žáci a děti cizinců (včetně migrantů a žadatelů o azyl).

Koordinace projektů systémových, ostatních a projektů formou zjednodušeného finančního vykazování (šablon) je obsahem realizační strategie OP VVV, tzv. akce KLIMA.

Při přípravě výzev k předkládání projektů jsou dodržovány principy adicionality a jsou sledovány synergie a komplementarity s dotačními a rozvojovými programy MŠMT.

5.1 Výběr z indikativního plánu výzev (podpora inkluzivního vzdělávání)

Harmonogram výzev OP VVV na rok 2015 - Prioritní osa 3

Jedná se o indikativní plán výzev.

Aktuální znění najdete:

<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy-1/harmonogram-vyzev-op-vvv>

Identifikace výzvy					Základní plánované údaje o výzvě			Zacílení výzvy		
Číslo výzvy	Název výzvy	Prioritní osa / priorita Unie	Investiční priorita / prioritní oblast / specifický cíl (ENRF)	Specifický cíl	Celková alokace plánované výzvy	Model hodnocení	Plánované datum vyhlášení výzvy	Podporované aktivity	Cílové skupiny	Typy příjemců
P. 16 (číslo 7 v systému)	Inkluzivní vzdělávání	PO3	TC9 IP 3	SC 1	700 000 000 Kč	jednokolová	srpen 2015	<p>Podpora nových týmů a jejich kontaktů v komunitě u nově budovaných mateřských škol, případně dětských skupin;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podpora inkluze, otevřenosti a lepší spolupráce s rodiči jako předpoklad pro kvalitní mateřské školy; - Podpora alternativních forem předškolního vzdělávání v odůvodněných případech; - Spolupráce nízkoprahových forem předškolního vzdělávání a mateřských škol. - Podpora pedagogů přípravných tříd běžných základních škol (práce s RVP PV); - Odborní pracovníci a asistenti pedagoga do ZŠ a MŠ - Programy zaměřené na prevenci školní neúspěšnosti sociálně znevýhodněných a romských dětí („dobrý start“). - Usnadňování přechodu mezi stupni vzdělání dětí a žáků. - Rozvoj spolupráce pedagogických a sociálních služeb a rodiny ve vzdělávání; - Vzdělávání učitelů v oblasti práce s kolektivem dětí z odlišných etnických a sociálních skupin; - DVPP - Otevřenost učitelů včetně vedení k práci se sociokulturním kontextem, ve kterém se nachází jednotlivé děti, vzdělávání pro celou školu; - DVPP: zážitkové vzdělávání učitelů zaměřené na změny postojů k romské marginalizované komunitě; vzdělávání učitelů v oblasti 	Děti a rodiny z marginalizovaných skupin, rodiče, pedagogičtí pracovníci a vedoucí pracovníci MŠ, a ZŠ pracovníci dalších předškolních zařízení	NNO, VŠ a další subjekty podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit.

Identifikace výzvy				Základní plánované údaje o výzvě		Zacílení výzvy			
							specifik vzdělávání romských dětí - Osvěta veřejnosti v oblasti inkluzivního vzdělávání; - Podpora KPSVL Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám		
P. 17 (č. 6 v systému)	Místní akční plány rozvoje vzdělávání	PO3	TC 10 IP 1	SC3	630 000 000 Kč	jednokolová červenec 2015	<p>Cílem této výzvy je zlepšit kvalitu vzdělávání v mateřských a základních školách tím, že bude podpořena spolupráce zřizovatelů, škol a ostatních aktérů ve vzdělávání, to znamená společné informování, vzdělávání a plánování partnerských aktivit pro řešení místně specifických problémů a potřeb. Tato spolupráce povede k:</p> <ul style="list-style-type: none"> • systémovému zlepšení řízení mateřských a základních škol prostřednictvím začleňování dlouhodobého plánování jako nástroje ke kvalitnímu řízení škol, • sdílenému porozumění cíli: orientace na kvalitní a inkluzivní vzdělávání, • podpoře škol se slabšími výsledky a rozvoj potenciálu každého žáka, • dostupnosti kvalitního vzdělávání každého dítěte/žáka v inkluzivní škole, • zlepšení spolupráce v území a využívání místních mimoškolních zdrojů pro rozvoj vzdělávání dětí a žáků a ke zlepšení spolupráce s rodiči. <p>Podstatou projektu je podpora přípravy, realizace a vyhodnocování místních akčních plánů rozvoje vzdělávání (MAP), které budou nástrojem implementace vybraných specifických opatření Operačního programu Výzkum, vývoj, vzdělávání prioritně pro oblast předškolního a základního vzdělávání.</p> <p>Součástí aktivit může být společné plánování investičních akcí, které území bude chtít podpořit z IROP. Podpořeny budou i konkrétní aktivity, které již byly naplánovány ve spolupráci ve funkčních</p>	Děti a žáci, studenti vyšších odborných škol, studenti VŠ (budoucí pedagogičtí pracovníci), pedagogičtí pracovníci, rodiče dětí a žáků, zaměstnanci veřejné správy a zřizovatelů škol působící ve vzdělávací politice, pracovníci organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství, pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání nebo asistenčních služeb a v oblasti neformálního a zájmového	Obce s rozšířenou působností, samostatné městské části (školské obvody) na území hlavního města Praha, dobrovolné svazky obcí, místní akční skupiny.

Identifikace výzvy					Základní plánované údaje o výzvě		Zacílení výzvy		
							partnerství v území. Podmínkou je spolupráce se školami a zaměření na podporu žáků ohrožených školním neúspěchem a rozvoj potenciálu každého žáka.	vzdělávání dětí a mládeže, pracovníci popularizující vědu a kurikulární reformu, vedoucí pracovníci škol a školských zařízení, veřejnost	
P. 21	Gramotnosti	PO3	TC 9 IP 3	SC 1	330 000 000 Kč	dvoukolové říjen 2015	<p>-Pilotní projekty s výzkumnou složkou (akční výzkum zaměřený na tvorbu a ověřování efektivních metod učení), jejichž výstupem jsou v praxi ověřené metodické nástroje - pro oblast podpory funkčních gramotností žáků se SVP na SŠ v oborech bez maturitní zkoušky -</p> <p>-Podpora vzájemného učení škol a pedagogů formou síťování- podpora základních škol v roli regionálních center pro podporu žáků sociálně znevýhodněných v tématu o rozvoj základních gramotností o rozvoj sociálních a občanských kompetencí, podpora etické výchovy, osobnostní rozvoj žáků ...</p> <p>-Regionální centra - Extrakurikulární aktivity („kroužky“ při školách a domovech mládeže) na podporu základních gramotností s akcentem na žáky sociálně znevýhodněné.</p>	a) děti a žáci z marginalizovaných skupin, u kterých společenské a osobní faktory, jako jsou socio-ekonomický status, etnický původ nebo rodinné a kulturní zázemí, sekundárně pak zdravotní stav, představují překážky pro naplnění jejich	Běžné školy hlavního vzdělávacího proudu a školská zařízení v oblasti základního a středního vzdělávání, zájmového, základního a středního uměleckého vzdělávání a vyšší

Identifikace výzvy				Základní plánované údaje o výzvě		Zacílení výzvy		
						– Výzkumně pilotní projekty s akcentem na sociálně znevýhodněné žáky – inovativní témata	potenciálu v budoucím životě (např. děti ze sociálně vyloučených lokalit, ze sociálně znevýhodněných rodin, romské děti a děti-cizinci), b) děti a žáci, kteří se vzdělávají ve společném kolektivu s dětmi z marginalizovaných nebo ohrožených skupin c) pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení d) rodiče dětí a žáků e) studenti VŠ – budoucí učitelé f) Pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání včetně zájmového a neformálního	odborné školy. • Další subjekty podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit. • Orgány státní správy a samosprávy, včetně jejich svazků nebo sdružení a jimi zřízené a podřízené organizace. • Vysoké školy podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, které připravují budoucí pedagogické pracovníky.

Identifikace výzvy				Základní plánované údaje o výzvě	Zacílení výzvy			
P. 22	Individuální projekty systémové	TC10 IP 1	SC2 SC3	2 000 000 000 Kč	červenec 2015	Pro podporu předškolního a základního vzdělávání je při přípravě a realizaci individuálních projektů systémových východiskem akce KLIMA, která zdůrazňuje nejdůležitější intervence na tyto oblasti: Kultura učení (zaměření na výsledky dětí a žáků), Leadership, Inkluze, Mentoring a Aktivní způsoby učení. Výzva je vyhlášena pro tato témata: A. Podpora vytváření komplexního systému hodnocení C. Podpora zavedení kariérního systému učitele do praxe E. Podpora budování kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností F. Podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území	Děti a žáci, studenti vyšších odborných škol, studenti VŠ (budoucí pedagogičtí pracovníci), pedagogičtí pracovníci, rodiče dětí a žáků, zaměstnanci veřejné správy a zřizovatelů škol působící ve vzdělávací politice, pracovníci organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství, pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání nebo asistenčních služeb a v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže, pracovníci popularizující vědu a kurikulární reformu, vedoucí pracovníci	Příspěvková organizace zřízená MŠMT Organizační složka státu
		TC9 IP 3	SC3 SC5			G. Metodická podpora procesu tvorby krajských akčních plánů rozvoje vzdělávání		
		TC9 IP 2	SC1			D. Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami		
						H. Prevence a transformace systému ústavní nebo ochranné výchovy		
						B. Podpora kvality v systému poradenství		

Identifikace výzvy				Základní plánované údaje o výzvě			Zacílení výzvy			
								škol a školských zařízení, veřejnost.		
P. 23	Budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání - individuální projekt systémový	Po3	TC9IP 3	SC 1	100 000 000 Kč	dvoukolové	prosinec 2015	Zhodnocení, revize a syntéza výstupů (včetně analytických dat) z předchozího období. Vyjednání legitimacy jejich používání v práci ŠPZ i škol a školských zařízení. Nalezení konsenzu a komunikační strategie směrem k odborné veřejnosti. Činnost odborného panelu. Vytváření návrhu pro zpřesňování akčního plánu inkluzivního vzdělávání a návrhů pro zacílení výzev. 2. Komunikační kampaň k veřejnosti k akčnímu plánu inkluzivního vzdělávání. 3. Tvorba školské inkluzivní koncepce krajů 4. Tvorba návrhu konkrétních opatření pro transformaci systému institucionální péče (tyto návrhy by se staly podkladem pro následný projekt na transformaci). 5. Pilotní ověření možnosti využít speciální pedagogy ze škol a SPC (většinou zřizovaných krajů) jako zdroj zkušeností a podpory pedagogů z běžných škol	Pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení, studenti VŠ (budoucí učitelé), veřejnost, pracovníci ve vzdělávání (ve veřejné správě)	Príspevková organizace zřízená MŠMT

Připravovaná výzva k předkládání IPO – individuálních projektů ostatních formou šablon pro školy

bude podporovat projekty zaměřené na:

- nastavení podmínek rovných příležitostí ve vzdělávání pro všechny – na školní úrovni
- inkluze v předškolním vzdělávání – na školní úrovni (včetně takto zacíleného DVPP)
- snižování předčasných odchodů ze vzdělávání – na školní úrovni
- podporu matematické a čtenářské gramotnosti (včetně takto zacíleného DVPP).
- Předpokladem financování je vytvoření plánu aktivit. Tyto aktivity musí respektovat obecně stanovená pravidla a náležitosti poskytování podpůrných opatření žákům dané skupiny.
- Plán aktivit musí vycházet z aktuálního stavu a potřeb školy, musí být zaměřen na zajištění kvalitního a inkluzivního vzdělávání, rozvoj potenciálu pro každého žáka.
- Monitorovacím indikátorem výsledku těchto projektů je zlepšení školy (posun) v hodnocení kvality a inkluzivity vzdělávání.

Gesce: MŠMT

Plán akcí:

2015 – příprava šablon a konzultace s EK

2016 – vyhlášení výzvy pro školy

2016 – 2018 – realizace projektů

Připraveny jsou tyto šablony:

Mateřské školy:

1. Osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů MŠ

- 1.1. Podpora kvality práce ředitele MŠ – koučování
- 1.2. Osobnostně sociální rozvoj předškolních pedagogů MŠ – individuální
- 1.3. Osobnostně sociální rozvoj předškolních pedagogů MŠ – týmový
- 1.4. Profesní rozvoj předškolních pedagogů prostřednictvím metodické podpory
- 1.5. Sdílení zkušeností předškolních pedagogů z různých MŠ prostřednictvím vzájemných návštěv
- 1.6. Specifika práce pedagoga s dvouletými dětmi v MŠ

2. Personální podpora MŠ

- 2.1. Chůva – personální podpora MŠ
- 2.2. Školní speciální pedagog / školní psycholog – personální podpora MŠ
- 2.3. Sociální pedagog – personální podpora MŠ

3. Usnadňování přechodu dětí z MŠ do ZŠ

- 3.1. Prevence logopedických vad a problémů komunikačních schopností u dětí v MŠ
- 3.2. Individualizace vzdělávání v MŠ
- 3.3. Odborně zaměřená tematická setkávání a spolupráce s rodiči dětí v MŠ

Základní školy

1. Osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů ZŠ

- 1.1. Vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ – DVPP v rozsahu 20 hodin
- 1.2. Vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ – DVPP v rozsahu 40 hodin
- 1.3. Vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ – DVPP v rozsahu 60 hodin
- 1.4. Vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ – DVPP v rozsahu 80 hodin

- 1.5. Podpora kvality výuky ve třídě prostřednictvím vzájemné spolupráce pedagogů ZŠ
- 1.6. Podpora kvality výuky ve třídě u pedagogů ZŠ
- 1.7. Podpora kvality práce ředitele ZŠ – koučování
- 1.8. Vzájemná spolupráce pedagogů ZŠ
- 1.9. Tandemová výuka na ZŠ
- 1.10. Sdílení zkušeností pedagogů z různých ZŠ prostřednictvím vzájemných návštěv
- 1.11. Podpora metody CLIL
- 1.12. Vzdělávání pedagogického sboru ZŠ – DVPP v rozsahu 8 hodin

2. Extrakurikulární rozvojové aktivity ZŠ

- 2.1. Čtenářský klub pro žáky ZŠ ohrožené školním neúspěchem
- 2.2. Čtenářský klub pro žáky ZŠ
- 2.3. Klub zábavné logiky a rozvoje matematické gramotnosti pro žáky ZŠ ohrožené školním neúspěchem
- 2.4. Klub zábavné logiky a rozvoje matematické gramotnosti pro žáky ZŠ
- 2.5. Doučování žáků ZŠ ohrožených školním neúspěchem

3. Personální podpora ZŠ

- 3.1. Školní speciální pedagog / školní psycholog – personální podpora ZŠ
- 3.2. Sociální pedagog – personální podpora ZŠ

4. Spolupráce s rodiči žáků ZŠ

- 4.1 Odborně zaměřená tematická setkávání a spolupráce s rodiči žáků ZŠ

Střední školy

1. Osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů SŠ

- 1.1. Vzdělávání pedagogických pracovníků SŠ – DVPP v rozsahu 20 - 80 hodin se zaměřením na inkluzivní vzdělávání
- 1.5. Podpora kvality výuky ve třídě prostřednictvím vzájemné spolupráce pedagogů SŠ
- 1.6. Podpora kvality výuky ve třídě u pedagogů SŠ
- 1.7. Podpora kvality práce ředitele SŠ – koučování
- 1.8. Vzájemná spolupráce pedagogů SŠ
- 1.9. Tandemová výuka na SŠ
- 1.10. Sdílení zkušeností pedagogů z různých SŠ prostřednictvím vzájemných návštěv
- 1.11. Vzdělávání pedagogického sboru SŠ – DVPP v rozsahu 8 hodin

2. Extrakurikulární rozvojové aktivity SŠ

- 2.1. Doučování žáků SŠ ohrožených školním neúspěchem

3. Personální podpora SŠ

- 3.1. Školní speciální pedagog / školní psycholog – personální podpora SŠ
- 3.2. Sociální pedagog – personální podpora SŠ